

Zpráva o šetření **ve věci Adély a Bedřicha J.**

Dne **12. února 2015** jsem obdržela podnět pana Z. J., bytem XXXXX (dále také „stěžovatel“ nebo „otec“). Stěžoval si na výkon sociálně-právní ochrany svých dětí, Adély a Bedřicha, oba nar. 2007, trvale bytem XXXXX, ze strany Městského úřadu Benešov (dále také „OSPOD“). Jeho stížnost shledala tajemnice Městského úřadu Benešov dne 16. června 2015 nedůvodnou.

Otec ve svém podnětu namítal, že:

- OSPOD manipuluje s důkazy, jelikož dne 28. dubna 2014 založil DVD z jeho styku s dětmi do zvláštní složky. Otec nesouhlasí s důsledky zařazení tohoto podkladu do zvláštní složky, jelikož se k němu nemůže dostat. DVD chce použít v soudním řízení jako důkaz pro rozšíření svého styku s dětmi.
- OSPOD není dle jeho názoru nestranný, straní matce dětí. Matka jej zároveň dostatečně neinformuje o zdravotním stavu dětí.
- Místnost určenou pro jeho styk s dětmi nepovažuje za vhodnou, jedná se o výslechovou místnost Policie České republiky, která je určena pro psychicky a fyzicky týrané děti, což jeho děti nejsou.
- Rovněž čas určený pro styk s dětmi nepovažuje s ohledem na své pracovní povinnosti za vhodný.
- Domáhá se účasti kněze na asistovaném kontaktu s dětmi či soudního rozhodnutí, podle kterého by mohl jít s dětmi na mši.

A. Předmět a výsledek šetření

V dané věci jsem **zahájila šetření dle ustanovení § 14 zákona o veřejném ochránci práv**. Předmětem mého šetření bylo ověřit námitky stěžovatele, tedy zhodnotit, zda OSPOD vykonával sociálně-právní ochranu dětí J. v souladu se zákonem, a to v následujících bodech:

- (1) Asistovaný kontakt otce s dětmi v budově policie.
- (2) Doba určená rozhodnutím soudu pro styk otce s dětmi.
- (3) DVD ve zvláštní složce.
- (4) Účast kněze na asistovaném kontaktu.
- (5) Nedostatečné informování matkou o zdravotním stavu dětí.

Mým úkolem je chránit osoby před jednáním úřadů, nemohu se jakkoli vyjadřovat k rozhodnutím soudu v konkrétní věci, proto je předmětem následujícího hodnocení výhradně postup OSPOD. Případ posuzuji striktně z pohledu nejlepšího zájmu dětí, což je nejvyšší kategorie a nejdůležitější hledisko jakékoliv otázky týkající se dětí.

Po provedeném šetření jsem dospěla k následujícím závěrům:

- OSPOD nepochybil v řízení o úpravě styku otce s dětmi, když jako kolizní opatrovník dětí navrhl po řádném zvažování všech možností kontakt otce s dětmi ve speciální výslechové místnosti policie.
- OSPOD nepochybil, když po nástupu dětí do základní školy navrhl odpolední dobu pro realizaci styku.
- OSPOD nepochybil a jednal v zájmu dětí, když zařadil DVD z vybraných styků otce s dětmi do zvláštní složky spisové dokumentace v situaci, kdy měl důvodnou obavu, jak matka se záznamy nakládá.
- OSPOD nepochybil, když v šetřeném případě odkázal otce, ať se ohledně účasti kněze na asistovaném styku obrátí za daných specifických podmínek na soud.
- OSPOD pochybil tím, že s oběma rodiči neprobral otcovy návrhy, jak vést své děti k víře, a nevedl rodiče k dohodě o podstatných otázkách souvisejících s vírou (křest včetně přípravy na něj, docházka dětí do kostela apod.). Jsem přesvědčena, že OSPOD měl spolu s rodiči hledat formu, která bude v maximální možné míře odpovídat zájmům dětí.
- OSPOD dostal své zákonné povinnosti působit na matku a dostatečně ji poučil, že je povinna sdělovat otcovi podstatné informace o dětech.

V podrobnostech odkazuji na skutková zjištění níže a právní hodnocení detailně popsaná v části C této zprávy.

B. Skutková zjištění

Při svém šetření jsem vycházela z tvrzení otce, spisové dokumentace OSPOD i vyjádření pověřených pracovníků OSPOD. Pověřené právničky Kanceláře veřejného ochránce práv vykonaly dne 27. června 2016 **místní šetření na OSPOD**.

Pro účely své zprávy si dovoluji shrnout jen zásadní skutkové okolnosti případu, které jsou podstatné pro právní hodnocení a které jsem pro větší přehlednost rozdělila dle jednotlivých bodů šetření. Vycházím nicméně z předpokladu, že je časová souslednost případu OSPOD i stěžovateli známa.

B.1 Asistovaný kontakt otce s dětmi v budově policie¹

O asistovaném styku otce s dětmi rozhodl Okresní soud v Benešově poprvé usnesením ze dne 19. února 2013, podle kterého se otec mohl s dětmi stýkat každou lichou středu v měsíci od 9:30 do 10:30 hodin v nevládní neziskové organizaci na **pomoc ohroženým dětem** (dále také „NNO“) za přítomnosti pracovníka NNO. OSPOD se při závěrečném návrhu přiklonil zejména

1 V dané věci vydal jak Okresní soud v Benešově, tak odvolací soud řadu rozhodnutí. Pro větší přehlednost neuvádím veškerá soudní rozhodnutí, ale vybírám jen ta nejpodstatnější. Rovněž se detailně nezabývám odvolacím řízením, pokud jeho výsledkem bylo potvrzení prvoinstančního rozhodnutí a jeho odůvodnění nepřineslo do prošetřovaných skutečností zásadní nové údaje.

s ohledem na závěry znaleckých posudků k asistovanému styku otce s dětmi na specializovaném pracovišti, a to v rozsahu 2 hodin 1krát za 14 dnů. Soud nicméně rozhodl o rozsahu menším.

Následně jednal OSPOD dne 28. srpna 2014 s matkou a zvažoval, jak vyřešit novou situaci, kdy děti nastupují do školy v A a dopolední styk otce s dětmi se nadále jevil jako nevyhovující. NNO nenabídla kontakt v odpoledních hodinách. OSPOD proto předjednal asistované styky v každém lichém kalendářním týdnu od 14:30 do 15:30 hodin na adrese XXXXX. OSPOD jako kolizní opatrovník dětí informoval dopisem ze dne 1. září 2014 soud o nabídce služeb organizace M., o. p. s. (asistované styky, asistované předávání a odborná terapie), která by mohla provádět asistenci u styku. OSPOD uvedl, že po zvážení všech alternativ se s organizací M., o. p. s. „rozhodli uzavřít spolupráci a nabídnout jim možnost využití našich prostor, příp. novou výslechovou místnost na adrese XXXXX.“ **Okresní soud v Benešově tedy v návaznosti na nástup dětí do školy rozhodl dne 3. září 2014**, že styk bude probíhat každou lichou středu v roce od 14:30 do 15:30 hodin na adrese XXXXX (**speciální výslechová místnost policie**) pod odborným dohledem a za asistence Informačního střediska M., o. p. s. Soud vyhodnotil jako potřebné změnit dopolední termín styku na odpolední s ohledem na výuku dětí a rovněž stanovit místo pro styk blíže bydlišti dětí. Vhodností speciální výslechové místnosti policie se dle textu samotného usnesení blíže nezabýval. Až v opravném usnesení ze dne 9. září 2014 (kdy soud zpřesnil adresu pro styk dětí na ulici XXXXX)² se zmínil explicitně o samotné místnosti. Soud uvedl, že je to „faktická adresa místnosti, jež je asistovanému styku přizpůsobena“. Vhodností místa pro asistovaný styk se v rámci řízení o odvolání zabýval i krajský soud.

Otec následně informoval e-mailem ze dne 10. prosince 2014 OSPOD, že by souhlasil se styky v **organizaci A. F. v Praze**. Ve spisu je informace o schůzce otce v organizaci A. F. ze dne 15. prosince 2014, kdy je popsána nabídka asistence dané organizace (organizace nabízí své služby za poplatek, asistence je možná v i terénu).

Dne **23. prosince 2014 soud změnil své rozhodnutí** tak, že matka je povinna předat děti dne 31. prosince 2014 od 10:00 do 11:00 hodin a nadále bude styk probíhat každou lichou středu v roce od 14:00 do 15:00 hodin na **adrese XXXXX, pod dohledem a za asistence OSPOD**. Důvodem bylo ukončení nabídky služeb organizace M., o. p. s., ve Středočeském kraji.

Styk otce s dětmi probíhal tedy již od rozhodnutí soudu v únoru 2013 asistovaně a pod dohledem. OSPOD k námitce otce o nedůstojnosti policejní výslechové místnosti především uvedl, **o tomto místě rozhodl soud**. OSPOD dodal, že **lepší místnost v Benešově není, je využívána i v jiných případech asistovaných styků, je vhodně vybavena, děti nepřichází do kontaktu s policejními zaměstnanci**. K danému místu neměl výhrady ani odborný pracovník Informačního střediska M., o. p. s., Mgr. J. K., Ph.D, ani členové komise OSPOD. Dle OSPOD se děti chovají v místnosti přirozeně, jen otec jim měl připomínat, že jsou na policii. Navíc OSPOD vyzdvihl skutečnost, že dohled a asistence probíhala za sklem, samotný kontakt otce s dětmi nebyl nevhodně rušen.

² Adresa XXXXX je oficiální adresou sídla a adresa Čechova XXXXX je faktickou adresou, kde se nachází výslechová místnost.

V rámci posledního soudního řízení OSPOD plánoval navrhopat dohled a asistenci rodinné poradny, styk by podle OSPOD mohl probíhat na jejich pracovišti. OSPOD byl přesvědčen, že je vhodné, aby dohled a asistenci vykonával odlišný subjekt od OSPOD. Nicméně po výsledku znalců se OSPOD v závěrečném návrhu (3. května 2016) přiklonil i nadále k asistovaným stykům, a to v rozsahu 1krát za 14 dnů po dobu jedné hodiny na pracovišti Městského úřadu Benešov. Dne **6. května 2016 rozhodl Okresní soud v Benešově, že otec je oprávněn se s dětmi stýkat každou lichou středu v roce od 14:00 do 15:00 hodin v budově Městského úřadu Benešov pod dohledem a za asistence pracovníků OSPOD**. Současně zamítl návrh otce na rozšíření styku s dětmi a zastavil řízení o zákazu styku otce s dětmi. Rozsudek prozatím nenabyl právní moci.

Změnu místa pro styk otce s dětmi soud odůvodnil tím, že v prostorách Městského úřadu Benešov „je k dispozici herna pro děti, která je větší než místnost v budově Policie České republiky, a děti zde budou mít více prostoru ke styku s otcem a toto prostředí pro ně bude vhodnější, neboť od posledního rozhodování o styku (...) děti povyroستly“.

Je otázkou, zda někdo z rodičů či OSPOD podá proti rozhodnutí soudu odvolání a jak rozhodne v této otázce odvolací soud.

B.2 Doba určená rozhodnutím soudu pro styk otce s dětmi

Otec ve svém podnětu namítal, že nesouhlasí s dobou kontaktu v pracovní den odpoledne, kdy má pracovní povinnosti. OSPOD ve svém vyjádření uvedl, že otec dobu styku nerozporoval ani na OSPOD, ani v rámci soudního řízení.

Ve spisové dokumentaci OSPOD jsou četné výhrady otce k asistovaným stykům, ale nejčastěji vyjadřuje svůj nesouhlas s touto formou setkávání, má výhrady k zápisům ze setkání a nesouhlasí s městem, kde dochází ke styku (otec uváděl, že cestování do Benešova je pro něj finančně náročné, preferuje setkávání v Praze, proto po určité období asistovaných styků nevyužíval) a samozřejmě k místu styku (výslechová místnost).

B.3 DVD ve zvláštní složce

DVD záznamy kontaktu dětí s otcem ze dnů 26. února 2014, 12. března 2014 a 26. března 2014 (pořízené NNO) založil OSPOD do zvláštní složky spisové dokumentace Om na žádost otce. Otec si dle OSPOD nepřál, aby byly záznamy přístupné matce dětí, která údajně v minulosti zneužívala toho, že NNO zpočátku záznamy kontaktu otce s dětmi předával oběma rodičům. **OSPOD argumenty otce vyhodnotil jako důvodné a s ohledem na zájem dětí jeho žádosti vyhověl.**

Z úředního záznamu ze dne 28. dubna 2014 plyne, že OSPOD otce o důsledcích zařazení materiálu do zvláštní složky poučil. OSPOD v úředním záznamu ze dne 28. dubna 2014 uvádí, že k rozhodnutí o zařazení předmětných DVD došlo „po opakovaných výzvách otce, který argumentoval tím, že dle setkání na NNO matka dětem doma DVD pouští a hodnotí jejich chování a otcí se toto nelíbí a nepřeje si to“. OSPOD uzavírá, že „oba rodiče byli poučeni o důvodu založení a zároveň o významu tohoto kroku a jsou s ním srozuměni. Matka s tímto nesouhlasí, ale respektuje to“.

Pozdější záznamy pořízené z kontaktů otce s dětmi za asistence OSPOD byly vždy otci na jeho žádost jako účastníkovi nahrávání předány.

B.4 Účast kněze na asistovaném kontaktu

Otec se ve svém podnětu **domáhal realizace práva na vyznání nezletilých dětí dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona o církvích v tom směru, aby měly možnost jít na mši nebo využít přítomnosti kněze při asistovaném kontaktu**. OSPOD při místním šetření uvedl, že otec tento požadavek s OSPOD otevřeně neřešil, jen okrajově zmiňoval tuto problematiku v e-mailové korespondenci.

Ze spisové dokumentace jsem nicméně zjistila, že otec se se svými návrhy v dané oblasti obracel na OSPOD opakovaně (je pravda, že e-mailem, podrobnosti níže).

Například otec **žádal OSPOD dne 1. února 2015 o možnost účasti řádové sestry na asistovaném styku**, následně to řeší i s dětmi na styku dne 25. února 2015.

Dne 14. června 2015 (a následně ještě 15. února 2016) informoval otec OSPOD, že **žádal soud o vydání předběžného opatření, podle kterého by byla matka povinna mu předat děti vždy 2. a 4. neděli v měsíci na mši před kostelem A**. Soud návrh otce zamítl, jelikož dospěl k závěru, že otec neprokázal naléhavou potřebu zatímní úpravy, tato otázka má být předmětem rozhodování ve věci samé. Obdobně soud argumentoval i v usnesení ze dne 13. července 2015.

Otec zaslal e-mailem OSPOD dne 20. července 2015 deset stránek katechismu katolické církve o dětech, rodičích a výchově. V zaslaném materiálu (kapitola „povinnosti rodičů“) se píše (například), že právo a povinnost vychovávat děti je pro rodiče prvořadé a nezczizitelné, rodiče se mají dívat na své děti jako na děti Boží a respektovat je jako lidské osoby, mají být svým dětem dobrým příkladem, rodiče musejí začít vychovávat děti k víře již od nejútlejšího dětství, rodiče mají poslání naučit děti modlit se, během dětství se ohled a láska rodičů vyjadřují především v péči a pozornosti, kterou věnují výchově svých dětí, a ve starosti o jejich hmotné a duchovní potřeby.

Následně (např. dne 10. srpna 2015) otec opakovaně požadoval po OSPOD zajištění svého práva praktikovat s dětmi víru v kostele. Matka s postojem otce nesouhlasí, například v e-mailu ze dne 23. září 2015 uvedla, že dle jejího názoru *„může otec svým postojem právo dětí na výběr být s vyznáním či bez vyznání velmi poškodit“*. Matka zdůraznila, že dle jejího názoru otec svou víru a příslušnost ke katolické církvi jen zneužívá, aby mohl manipulovat s dětmi.

OSPOD s dětmi tuto otázku řešil zejména při pohovoru ve škole dne 21. září 2015. Názor dětí na docházku do kostela je spíše rezervovaný. Adélka nechce, protože se tam musí sedět. Bedříšek nechce chodit do františkánské školy.

Otec ve svém e-mailu na OSPOD dne 16. října 2015 uvedl, že s matkou při církevním sňatku stvrdili svým podpisem, že budou děti vychovávat ve víře. Dodal, že dětem již bylo 8 let a nemohou být přímo pokřtěny a biřmovány. Měly by nastoupit přípravu na křest. Navrhl, aby se styku s dětmi účastnil římskokatolický kněz, který by se z hodiny jeho styku věnoval

přípravě 20 minut. Matka e-mailem ze dne 21. října 2015 uvedla, že s přípravou nesouhlasí, má za to, že se styku má dle rozsudku účastnit jen otec.

Ohledně účasti kněze při asistovaném kontaktu otce s dětmi **OSPOD po konzultaci s nadřízeným metodickým orgánem³ doporučil otci podat návrh na změnu soudního rozhodnutí.**

B.4.1 Ze znaleckých posudků

Otázka vedení dětí k víře je v celém případě velmi významná. Jakkoli je nepochybné, že se jedná o citlivou otázku, **dovolím si nad rámec klíčových informací uvedených výše například citovat** ze spisové dokumentace OSPOD **z mého pohledu podstatné informace** mající vztah k náboženství. **Činím tak i přesto, že otec se zněním znaleckých posudků a některých záznamů o průběhu styků s dětmi nesouhlasí a brání se (i trestněprávní cestou) proti jejich obsahu. Nicméně mám za to, že není možné tyto skutečnosti bez dalšího přehlížet.**

Soudní znalkyně MUDr. I. R. k náboženskému cítění otce ve svém výsledku u soudu (říjen 2012) uvedla: „*Náboženské cítění otce také podléhá charakteru jeho osobnosti. Zhruba 16 let byl muslim, pak v krátké době konvertoval na katolickou víru s urputností a houževnatostí, která je mu vlastní, jeho náboženské cítění ani tak zvláště neovlivňuje jeho chování vůči dětem, které je spíš ovlivněno jeho poruchou osobnosti.*“

Soudní znalec PhDr. K. H. ve svém výsledku u soudu téhož dne uvedl, že: „*Některé jeho náboženské postoje hraničí až s fanatismem. Svým výkonem náboženské víry negativně ovlivňuje děti a poškozují je tím, děti se jeho výkonu náboženské víry účastní. Např. je nevhodné otcovo uctívání památky k potracení dětí nebo jeho víra na nadpřirozené bytosti. Pod tímto vlivem nezl. Adéla vidí anděly. To může být způsobeno i tím, že je ve fantazijním věku.*“

Soudní znalkyně MUDr. A. G. téhož dne u soudu uvedla, že: „*U otce mají nezl. omezený vývoj, obě děti vtahuje do výkonu své víry, potom má Adéla pocit, že vidí anděly, nakonec ho mohla i v oblacích vidět, zvláště když jí ho otec potvrdí a podobné představy v ní vyvolává. Otec v rámci výkonu své náboženské víry má až traumatické rysy, kdy víru zneužívá pro své potřeby, pro své podnikání a z víry má i pocit úspěchu.*“

V rámci zachování objektivit bych ráda dodala, že byly vypracovány i další znalecké posudky, jejichž závěry jsou odlišné. Otec ve svém odvolání ze dne 1. července 2016 cituje závěry MUDr. I. R. a PhDr. J. F, ze kterých vyplynulo, že: „*obě nezletilé děti mají pozitivní citovou vazbu k oběma rodičům, jakož i že rodiče mají pozitivní citovou vazbu k oběma dětem, že oba rodiče mají výchovné schopnosti na průměrné úrovni s tím, že v osobnosti matky byly zjištěny rysy nezralosti, chudší emotivity a úzkosti a u otce rysy impulzivity, egocentrismu, explozivní emotivity s histrionskými rysy. Znalkyně doporučily, s ohledem na konfliktní vztahy mezi rodiči, dohled nad výchovou u obou rodičů. Znalkyně rovněž uvedly, že zákaz styku otce by nebyl v zájmu dětí. Pro úplnost nutno dodat, že v daném období byl z podnětu otce rovněž vypracován znalecký posudek PhDr. V. F. ve věci posouzení duševního stavu a psychických dispozic k výchově nezl. dětí*

3 Vyjádření zaslal Krajský úřad Středočeského kraje OSPOD dne 5. listopadu 2015.

u otce. Ze závěrů tohoto znaleckého posudku vyplývá, že otec má psychické dispozice k výchově nezletilých dětí a k péči o ně plně dostačující a vyhovující. Porucha osobnosti otce není konstatována.“⁴

V rámci posledního jednání u soudu (dne 3. května 2016) soud opětovně vyslechl znalce. Znalci potvrdili předchozí závěry. Uvedli, že „*chování při styku je zřejmě hrané ze strany otce i dětí, není to upřímné.*“⁵

B.5 Realizace víry při asistovaných stycích otce s dětmi

Již ze zprávy NNO ze dne 12. prosince 2013 o průběhu asistovaných styků plyne, že se otec s dětmi také „*společně modlí a vypráví si velmi hezkou formou biblická podobenství nebo příběhy svatých*“.

V obdobném duchu probíhaly styky i nadále. Nepovažuji za důležité citovat detailně veškeré průběhy asistovaných styků, zaměřím se tedy až na poslední období.

Dle zápisů OSPOD se nejprve děti s otcem dobrovolně modlily (např. ve dnech 25. února 2015, 11. března 2015), Adéla dne 22. dubna 2015 dala najevo, že se modlit nechce. Matka telefonovala následující den na OSPOD a chtěla vědět, zda otec nutí dceru se modlit. Matka popsala chování dcery, OSPOD uvedl, že „*nejsme odborníky v oblasti psychologie, a jsme tedy nuceni počkat na znalecký posudek*“. Otec ve svém e-mailu OSPOD ze dne 29. dubna 2015 vyjádřil nesouhlas s hodnocením jeho styků s dětmi a žádal OSPOD, aby se zdržel „*komentáře nad modlitbami, tedy Vyznáním Víry, kdy je Adélce zcela patrné, že nemá k místnosti pro sledování důvěru, dále ví, že paní K. nadstandardně komunikuje s maminkou!!!*“ Z následného e-mailu matky ze dne 30. dubna 2015 plyne, že se dcera s otcem modlit nechce, ale bratr ji v poslední době zlobí tím, že ji spolu s otcem během styku vyzývá, aby se všichni pomodlili, i když ví, že sestra nechce.

Otec se se synem i na následných stycích modlili (například dne 18. listopadu 2015), dcera nechce. Otec si s dětmi povídá náboženské příběhy, formou her je seznamuje se jmény apoštolů. Styk otce s dětmi za asistence OSPOD probíhá bez problémů, hodnocení jsou kladná, nálada přátelská. Dne 13. ledna 2016 Bedřich dle matky nechtěl jít na styk s otcem, matka uvedla, že se nechce modlit. Styk ale proběhl v klidu, syn na dotaz otce, proč plakal, uvedl, že důvodem bylo, že nemohl jít ke kamarádovi. S otcem se pomodlili.

Po vypracování znaleckých posudků, s jejichž zněním otec nesouhlasí, ze zdravotních důvodů nepřišel na styk s dětmi, poslal jim dárky. Otec je zraněn z toho, že se s ním děti nechtějí vídat a že na ně má špatný vliv, styku se neúčastnil (dne 16. března 2016). Následně opět styky (dne 30. března 2016) probíhají v klidné atmosféře.

4 Citováno z odvolání otce ze dne 1. července 2016.

5 Citováno z odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Benešově, čj. 7/128/2011-2450, ze dne 6. května 2016.

Jednání otce na kontaktu s dětmi dne 11. května 2016 bylo problematické, otec byl rozladěný z jednání syna, který se nechtěl modlit, opakovaně z místnosti odcházel, příště už přijel. Následující tři kontakty neproběhly.

B.6 Nedostatečné informování matkou o zdravotním stavu dětí

OSPOD má za to, že **matka otce dostatečně informuje o podstatných okolnostech zdravotního stavu dětí**. Na tuto svou **povinnost byla opakovaně upozorněna ze strany OSPOD**, zejména pak dne 1. června 2015. OSPOD pro podporu svého tvrzení přiložil **e-mailovou korespondenci matky adresovanou otci**. Jedná se například o e-mail matky ze dne 23. června 2015 adresovaný otci o úrazu Bedřicha spolu se zprávou o ambulantním vyšetření ze dne 22. června 2015. Rovněž matka otci podala dne 1. července 2015 zprávu, jak se úraz synovi hojí. Matka předala otci dne 26. srpna 2015 kopie zpráv od lékařů s ohledem na nemoc dětí (dle úředního záznamu OSPOD z téhož dne). I následně dne 21. října 2015 matka otci napsala, že má syn neštovice.

Matka nicméně připouští (např. v e-mailu ze dne 11. března 2015), že je s otcem náročná komunikace ohledně zdravotní péče o děti, nechce, aby otec kontaktoval zubařku dětí, již v minulosti měl dělat potíže např. u očních lékařů. Věc dospěla tak daleko, že Okresní soud v Benešově usnesením ze dne 12. února 2016 nahradil souhlas otce s operací Adély na oční klinice dětí a dospělých pro diagnózu H520 a H500.

V aktuálním individuálním plánu ochrany dětí jak Adély, tak Bedřicha ze dne 31. března 2016 matka stvrdila svým podpisem, že bude otci předávat informace o důležitých skutečnostech týkajících se dětí.

C. Hodnocení věci ochránkyní

C.1 Asistovaný kontakt otce s dětmi v budově policie

OSPOD nepochybil v řízení o úpravě styku otce s dětmi, když jako kolizní opatrovník dětí navrhl po řádném zvažování všech možností kontakt otce s dětmi ve speciální výslechové místnosti policie.

Jakkoli chápu námitky otce týkající se nevhodnosti výslechové místnosti k realizaci jeho styku s dětmi, mám za to, že o vhodném místě ke styku rodiče s dětmi rozhoduje zásadně soud dle ustanovení § 888 občanského zákoníku.⁶ Je tedy primárně na soudu, aby po řádném dokazování rozhodl o rozsahu styku dítěte s rodičem a určil k tomu vhodné místo.

OSPOD vystupoval v soudním řízení toliko jako kolizní opatrovník dítěte dle ustanovení § 17 písm. a) zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Měl tedy za úkol hájit zájmy dětí v daném řízení

⁶ Dle ustanovení § 888 občanského zákoníku má dítě, které: „je v péči jen jednoho rodiče, právo stýkat se s druhým rodičem v rozsahu, který je v zájmu dítěte, stejně jako tento rodič má právo stýkat se s dítětem, ledaže soud takový styk omezí nebo zakáže; soud může také určit podmínky styku, zejména místo, kde k němu má dojít, jakož i určit osoby, které se smějí, popřípadě nesmějí styku účastnit. Rodič, který má dítě v péči, je povinen dítě na styk s druhým rodičem řádně připravit, styk dítěte s druhým rodičem řádně umožnit a při výkonu práva osobního styku s dítětem v potřebném rozsahu s druhým rodičem spolupracovat.“

a zprostředkovávat soudu jejich názor. Nemohu vytýkat OSPOD, že poté, co děti začaly chodit do školy v A, navrhoval u soudu styk v odpoledních hodinách a preferoval místo blíže bydlišti dětí. Jakkoli neznám konkrétní podmínky v městě Benešov, vše nasvědčuje tomu, že možnosti, kde by mohl probíhat asistovaný styk otce s dětmi, jsou omezené. Realizaci styku v místnosti uzpůsobené pro účely výsledku dětí vnímám sice jako krajní řešení, ale v postupu OSPOD nespátřuji pochybení. Rozumím rovněž námitkám otce, že se nejedná o přirozené prostředí. Ani nově určené místo pro asistovaný styk (budova městského úřadu) se mi nejeví jako ideální. Je na zvážení (případně) odvolacího soudu, zda se jedná o místo vhodné. Vyhovuje-li nové místo všem účastníkům, není důvod podávat v tomto směru odvolání.

Nicméně v této souvislosti si dovoluji apelovat na OSPOD, aby v rámci případného odvolacího řízení zvažoval i další varianty asistovaného styku v zájmu dětí (považuje-li nadále asistovanou formu setkávání za nutnou). Možnou inspirací by mohly být služby organizace A. F., která (byť je hrazená) nabízí i asistenci v terénu. Bylo by tedy, dle mého názoru, možné střídat styky v budově úřadu s jiným vhodným prostředím, bude-li to v zájmu dětí.

C.2 Doba určená rozhodnutím soudu pro styk otce s dětmi

Rovněž o době určené pro styk otce s dětmi rozhodoval opakovaně soud. **OSPOD ani v tomto případě nepochybil, když navrhoval po nástupu dětí do základní školy odpolední dobu pro realizaci styku.** Vycházel přitom zejména z možností dětí. Jako kolizní opatrovník dětí řádně hájil jejich zájmy.

C.3 DVD ve zvláštní složce

OSPOD nepochybil a jednal v zájmu dětí, když zařadil DVD z vybraných styků otce s dětmi do zvláštní složky spisové dokumentace v situaci, kdy měl důvodnou obavu, jak matka se záznamy nakládá.

Podle ustanovení § 55 odst. 2⁷ zákona o sociálně-právní ochraně dětí vede OSPOD spisovou dokumentaci dětí. Kromě spisové dokumentace vede OSPOD dle téhož ustanovení, odstavce 4 „i další písemnosti tvořící podklad pro zpracování spisové dokumentace. Tyto písemnosti se nevydávají žádnému orgánu, fyzické nebo právnické osobě. Lze je předložit jen soudu a státnímu zastupitelství v případě, že se údaje v nich obsažené týkají trestního stíhání“.

Podklady popsané v odstavci 4 se označují jako zvláštní složka. **Právní úprava přesně nestanoví, co má být jejím obsahem, ale účelem vedení této složky je nepochybně ochrana práv dětí.** Jediné bližší metodické usměrnění Ministerstva práce a sociálních věcí k dané problematice nalezneme v článku 6 odst. 5 směrnice Ministerstva práce a sociálních věcí,⁸ podle které se další

⁷ Spisová dokumentace obsahuje zejména osobní údaje dětí, jejich rodičů, údaje o výchovných poměrech těchto dětí, záznamy o výsledcích šetření v rodině, záznamy o jednání s rodiči nebo jinými osobami, kopie podání soudům a jiným státním orgánům, písemná vyhotovení rozhodnutí soudů, orgánů činných v trestním řízení a správních orgánů.

⁸ Směrnice Ministerstva práce a sociálních věcí čj. 21-42246/2002, ze dne 29. října 2002, kterou se mění instrukce Ministerstva práce a sociálních věcí čj. 21-12242/2000, ze dne 15. března 2000, kterou se stanoví rozsah evidence dětí a obsah spisové dokumentace o dětech vedené orgány sociálně-právní ochrany dětí a obsah spisové dokumentace o žadateli o osvojení a o svěřením dítěte do pěstounské péče, publikováno ve Věstníku vlády

písemnosti uvedené v § 55 odst. 4 zákona „vedou odděleně ve zvláštní složce ve stejném spisovém obalu. Jde zejména o upozornění a sdělení fyzických osob podle § 7 odst. 2 zákona a záznamy o jednání s nimi“. Mělo by se tedy **zásadně jednat o upozornění na nevhodnou péči rodičů**, porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti nebo na skutečnost, že je konkrétní dítě ohrožené. Smyslem tohoto pravidla je uchránit osoby, které dané informace podávají, a OSPOD je proto oprávněn vydat je výhradně v rámci trestního stíhání. Jinak do spisové dokumentace mohou nahlížet zásadně oba rodiče.⁹

Ačkoli je zvláštní složka určena primárně pro zakládání informací od třetích osob o nevhodné péči rodičů, je **jejím základním smyslem ochránit děti**. OSPOD tedy nepochybil, když po důkladném zvažování vyhodnotil námitky otce jako opodstatněné a v zájmu dětí založil DVD z vybraných styků do zvláštní složky. **Považuji ale za diskutabilní, proč s matkou nevhodné zacházení z DVD z asistovaných styků OSPOD neprojednal**. Jednou ze zákonných povinností OSPOD je totiž působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti.¹⁰ Tento postup by navíc lépe ochránil děti do budoucna než založení DVD do zvláštní složky. S ohledem na skutečnost, že z jednotlivých styků pořizuje OSPOD písemné záznamy a rozhodující soudkyně byla několika stykům osobně přítomna, mám za to, že důkazní situace stěžovatele pro soudní řízení není tímto postupem zhoršena. Navíc ve zvláštní složce jsou jen záznamy ze styků z jednoho období a následně otec DVD již běžně dostával. Na OSPOD nicméně apeluji, aby v odůvodněných případech nejprve vždy závadné nakládání se záznamy na DVD projednal s rodiči.

C.4 Účast kněze na asistovaném kontaktu

OSPOD nepochybil, když v šetřeném případě odkázal otce, ať se ohledně účasti kněze na asistovaném styku obrátí za daných specifických podmínek na soud.

Nicméně jsem přesvědčena, že OSPOD pochybil tím, že s oběma rodiči neprobral otcovy návrhy, jak vést své děti k víře a nevedl rodiče k dohodě o podstatných otázkách souvisejících s vírou (křest včetně přípravy na něj, docházka dětí do kostela apod.). Jsem přesvědčená, že OSPOD měl spolu s rodiči hledat formu, která bude v maximální možné míře odpovídat zájmům dětí.

Hned úvodem bych ráda předeslala, že otcova námitka, že je jeho dětem znemožněna realizace práva na vyznání dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona o církvích, je v současném právním prostředí poměrně bezprecedentní. Především nemohu než konstatovat, že mi nepřísluší tuto námitku jakkoli autoritativně hodnotit, jelikož je mým úkolem výhradně prošetřit postup OSPOD.

pro orgány krajů, okresní úřady a orgány obcí, ze dne 28. listopadu 2002, ročník 2, částka 6, dostupné online http://www.mpsv.cz/files/clanky/7285/Instrukce_Vestnik.pdf.

⁹ Nicméně zákon o sociálně-právní ochraně dětí počítá s možností odmítnout písemnou žádost rodiče o nahlédnutí do spisové dokumentace, „pokud by to bylo v rozporu se zájmem dítěte, v rozporu s rozhodnutím soudu o utajení osvojení nebo pokud lze ze spisové dokumentace zjistit, která fyzická osoba upozornila na skutečnosti uvedené v § 7“.

¹⁰ ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí

Pro své hodnocení považuji za důležité, že **otec nebyl nijak omezen ve své rodičovské odpovědnosti**. Rozsah jeho rodičovské odpovědnosti není tedy žádným rozhodnutím soudu zúžen, jeho základní složka, možnost být osobně s dětmi, je jen fakticky omezena na vyhrazenou dobu a místo. **Otec je tedy oprávněn v mezích soudního rozhodnutí na své děti působit, vychovávat je, vštěpovat jim mravní hodnoty, vést je k víře.**¹¹ Stejná práva má i matka, jelikož dle ustanovení § 865 občanského zákoníku náleží rodičovská odpovědnost stejně oběma rodičům, rodiče ji mají vykonávat ve vzájemné shodě¹² a v souladu se zájmy dětí.¹³ Rodiče by se měli o podstatných otázkách ve výchově dětí domluvit a působit na děti způsobem a v míře odpovídající stupni vývoje dítěte.¹⁴

Problematická situace nastává tehdy, když jsou představy rodičů o tom, jak na děti ve vybraných otázkách působit, odlišné, rodiče se neshodnou, co je v zájmu dětí a co odpovídá stupni jejich vývoje. V této souvislosti je ale nezbytné zdůraznit, že **oba rodiče mají právo vychovávat děti dle svého přesvědčení a případné spory mezi nimi či rozsah rodičovské odpovědnosti může autoritativně rozhodnout jen soud.**

Mým úkolem ani úkolem OSPOD není jakkoli hodnotit výchovné působení rodičů, zasahovat do realizace náboženského vyznání ani rozhodovat, jak mají rodiče na své děti působit. **Nehodnotím tedy v žádném případě, či přístup je ve vybraných výchovných otázkách „vhodnější“.** Nemohu než **respektovat meze rodičovské odpovědnosti obou rodičů a vyzdvihnout svobodu rodinného života.** Výchovných metod založených na různých konceptech nalezneme velké množství. Některé jsou např. založeny jen na výchově vzorem, odmítají zakazování, které u dětí vzbuzuje strach, navrhuje pouze nabízet aktivity dětem. Občanský zákoník stanoví jen obecně, že jsou to právě rodiče, kdo mají „*rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině. Výchovné prostředky lze použít pouze v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem, neohrožuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte*“.¹⁵ Zákon tedy nepreferuje žádný konkrétní postup, jen **stanoví meze rodičovské svobody ve výchově s ohledem na ochranu zdraví, rozvoje a důstojnosti dítěte.** K obdobnému závěru dospěl například v USA v roce 1972 Nejvyšší soud v rozsudku v kauze zvané **Yoder vs. Wisconsin**,¹⁶ podle kterého mají rodiče svobodu vychovávat své děti podle vlastního přesvědčení o tom, co je pro dítě dobré. „*V americké doktríně tak vznikla trilogie zájmů*

11 Ustanovení § 858 občanského zákoníku: Rodičovská odpovědnost zahrnuje povinnosti a práva rodičů, která spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště, v jeho zastupování a spravování jeho jmění; vzniká narozením dítěte a zaniká, jakmile dítě nabude plné svéprávnosti. Trvání a rozsah rodičovské odpovědnosti může změnit jen soud.

12 ustanovení § 876 odst. 1 občanského zákoníku

13 ustanovení § 875 odst. 1 občanského zákoníku

14 ustanovení § 880 odst. 1 občanského zákoníku

15 ustanovení § 884 občanského zákoníku

16 citováno z BUBELOVÁ, Kamila. *Svoboda myšlení dítěte versus právo na výchovu*, s. 17. In MORVAČÍKOVÁ, Michaela (ed.). *Náboženské vyznání rodičů a nejlepší zájem dítěte*. 1. vyd. Praha: Leges, 2013, 176 s. ISBN 987-80-7502-010-9.

*dítě-rodice-stát, přičemž stát je pouze pojistka, která vstupuje do dění v případě, pokud rodič dítě poškozují.*¹⁷ Tato doktrína je, podle mého názoru, použitelná i v českém prostředí.

V rozhodovací praxi českých soudů jsem nenašla žádné rozhodnutí, které by zpřesňovalo, za jakých skutkových okolností již shledal soud jako důvodné zasáhnout do způsobu výchovy rodičů. Danou otázkou se nicméně zabýval již **Evropský soud pro lidská práva**. V rozsudku ze dne 12. ledna 2013 ve věci č. 29617/07 – **Vojnity proti Maďarsku** uvedl, že: „*Soud poukázal na skutečnost, že právo na respektování rodinného života a právo na svobodu náboženského vyznání, společně s právem rodičů na respektování náboženského a filosofického přesvědčení při výchově a vzdělání dítěte, umožňují rodičům podporovat u dětí při výchově své náboženské přesvědčení. Toto právo by bylo nesporné u nerozvedených rodičů téhož vyznání, a to i kdyby se náboženská výchova jevila jako naléhavá, nebo dokonce nepříjemně rozkazovačná a vystavovala druhé nebezpečným praktikám či riziku psychické nebo psychologické újmy. Není přitom patrné, proč by postavení odloučeného či rozvedeného rodiče, jenž nemá dítě v péči, mělo být odlišné bez dalšího.*“¹⁸

Zásadním korektivem posuzování mezí rodičovské svobody při výchově je (jak bylo uvedeno výše) zdraví dítěte, jeho rozvoj a důstojnost dítěte. Dle mého názoru nelze opomenout ani širší korektiv, kterým je **nejlepší zájem dítěte**. Zájem dítěte přitom nelze zaměňovat s aktuálním přáním dítěte. Jakkoli jsem přesvědčena, že jsou přání a názor dětí důležité a mají být při rozhodování o dítěti brány adekvátně v potaz, při **výchově nastávají nepochybně situace, kdy je rodič veden nejlepším zájmem dítěte v dlouhodobém horizontu a svým nejlepším přesvědčením, jaké hodnoty chce dítěti předat, i když tento postoj neodráží aktuální přání dítěte**. Tato skutečnost jen vychází z přirozeného rozdílu mezi dětmi a jejich rodiči. „*Rozdíl mezi mírou autonomie rodiče a dítěte je dán přirozenou odlišností mezi nezletilými dětmi a dospělými osobami*“.¹⁹

Nerada bych, aby OSPOD můj závěr pochopil zkratkovitě. Je třeba mít současně na paměti, že zákonnou povinností OSPOD je působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti²⁰ a projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte.²¹ OSPOD je tedy povinen o výkonu rodičovské odpovědnosti s rodiči hovořit a upozorňovat je na problematické aspekty. Jsem si vědoma, že mezi poradenstvím ze strany OSPOD a hodnocením výchovy je velmi tenká hranice, ale to neznamená, že OSPOD nedodrží svou zákonnou povinnost. OSPOD je tedy na jedné straně povinen respektovat svobodu rodičů o volbě vhodné výchovy dětí, ale na druhé straně jim musí poskytnout adekvátní poradenství. **V první řadě by se měl OSPOD**

17 tamtéž

18 Citováno z české anotace dostupné

http://datalot.justice.cz/justice/judikatura_eslp.nsf/WebSearch/4F9BC31548944DA3C1257C0500477E1C?openDocument&Highlight=0,

19 BUBELOVÁ, Kamila. *Svoboda myšlení dítěte versus právo na výchovu*, s. 14. In MORVAČÍKOVÁ, Michaela (ed.). *Náboženské vyznání rodičů a nejlepší zájem dětí*. 1. vyd. Praha: Leges, 2013, 176 s. ISBN 987-80-7502-010-9.

20 ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí

21 ustanovení § 10 odst. 1 písm. c) zákona o sociálně-právní ochraně dětí

snažit vést rodiče k dohodě o sporných otázkách a přimět je ke smírnému řešení v zájmu dětí. Ze spisové dokumentace jsem nezaznamenala žádnou aktivitu v tomto směru (i když jsem si vědoma, že předchozí pokusy dohodnout se prostřednictvím odborníků selhaly). **Není-li dohoda mezi rodiči možná a ohrožuje-li rodič svou výchovou dítě, je OSPOD povinen poskytnout vhodné poradenství.** Tento závěr vyslovuji s vědomím, že otec si nepřeje, aby s ním kdokoli otázky ohledně výchovy a víry probíral, považuje to za zásah do jeho svobody (rodinného života a náboženského vyznání). **Byl-li OSPOD nicméně ustanoven subjektem, který asistuje a dohlíží nad styky otce s dětmi a současně vykonává povinnosti dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí, nemůže na tuto svou roli rezignovat.**

Dovoluji si uzavřít, že **otec může na děti v mezích soudního rozhodnutí a korektivů daných občanským zákoníkem (zdraví, rozvoj a důstojnost dítěte, nejlepší zájem dítěte) působit dle svého přesvědčení, jelikož nebyl jinak omezen v rodičovské odpovědnosti, ale musí být připraven nést případné následky, pokud nebude reflektovat některá doporučení OSPOD.**

Ve spisové dokumentaci zásadně postrádám jakoukoli aktivitu OSPOD s cílem alespoň se pokusit projednat s oběma rodiči otázky týkající se vedení dětí k víře: například zda budou děti pokřtěny, zda a kde absolvují vhodnou přípravu, zda by bylo vhodné, aby děti chodily například ve škole do náboženství (považuje-li matka otcův přístup za nevhodný), zda a jak je povedou k pravidelným modlitbám, zda, kdy a s kým budou chodit do kostela apod. V daném specifickém případě, kdy má otec aktuálně výrazně časově omezený osobní kontakt s dětmi, nespátřuji pochybení OSPOD v tom, že otce ohledně možnosti účasti kněze na asistovaném kontaktu odkázal na soud. **Nicméně před podáním návrhu na soud (či paralelně s ním) vidím velký prostor pro domluvu rodičů.** Matka ve svých e-mailech nikdy nepopřela křesťanské hodnoty, které chce otec předat dětem, ale nesouhlasí s formou předávání informací otcem. **Nebude-li domluva rodičů možná, jeví se opravdu jako jediná možnost rozhodnutí soudu ve věci samé** (nikoli formou předběžného opatření). V tomto ohledu apeluji na otce, aby zvážil, jaký návrh na soud podat. **Je nezbytné, aby jím navržené řešení respektovalo důstojnost dětí a bylo v jejich nejlepším zájmu.** Není vyloučeno, že pro svou bezprecedentní povahu bude o takovém návrhu rozhodovat nejen soud prvního stupně a odvolací soud, ale i Ústavní soud.

Není-li si OSPOD s ohledem na specifika náboženského aspektu případu jistý, zda by dokázal tyto citlivé otázky s rodiči řádně řešit, je namístě zvážit i pomoc odborníka, který by s rodiči dané otázky řešil. Již v minulosti otec absolvoval například konzultaci s Mgr. J. K., Ph.D.,²² dalo by se tedy zkusit navázat v tomto ohledu opětovně spolupráci či najít jinou vhodnou osobu.

C.5 Nedostatečné informování matkou o zdravotním stavu dětí

Mám za to, že OSPOD dostal své zákonné povinnosti působit na matku dle ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) zákona o sociálně-právní ochraně dětí a dostatečně ji poučil, že je povinna sdělovat otci podstatné informace o dětech dle ustanovení § 890 občanského zákoníku.²³

²² Neznám její obsah ani výsledek.

²³ Rodiče jsou povinni si vzájemně sdělit vše podstatné, co se týká dítěte a jeho zájmů.

Navíc ze spisové dokumentace nic nenasvědčuje tomu, že by otec informacemi o dětech nedisponoval. Je nepochybné, že se jeho představa o rozsahu a formě poskytovaných informací liší od představy matky, ale ze svého pohledu nehodnotím rozsah poskytovaných informací matkou za nedostatečný. **Má-li otec za to, že je třeba tuto otázku blíže řešit, není pravděpodobně jiná možnost, než aby se obrátil s relevantním návrhem na soud.** Jen soud by ve svém rozhodnutí mohl přesně stanovit, jak často a jak podrobně má matka otce o zdravotním stavu dětí informovat.

Ze spisového materiálu mám nicméně za prokázané, že jakmile zdravotní stav dětí jakkoli ovlivňoval rozsah stanoveného styku otce s dětmi, matka otce o této skutečnosti informovala, často přiložila i relevantní zprávy. OSPOD na matku v tomto směru opakovaně apeloval. Zajímá-li se otec o průběh nemoci dětí či další podrobnosti, má možnost se vždy sám matky zeptat. Dovoluji si zdůraznit, že ustanovení § 890 občanského zákoníku počítá s tím, že si rodiče **vzájemně** sdělují vše podstatné. Byť v daném případě matka nepochybně disponuje větším množstvím informací než otec, jsem přesvědčena, že právní úprava stanoví rodičům povinnost o všem podstatném společně komunikovat, vyměňovat si informace, případně se doptávat. Komunikace by se neměla zúžit na jednostranné zprávy ze strany matky, ale **vzájemnou komunikaci o podstatných věcech ze života dětí.** Pevně věřím, že se rodičům podaří najít v této otázce společnou řeč.

Nad rámec výše uvedeného si dovoluji na **OSPOD apelovat, aby s rodiči stanovil jasná pravidla, jak postupovat v případech** (obdobných neštovicím dětí – viz úřední záznamy ze dnů 20. a 21. října 2015), **kdy se matka domnívá, že zdravotní stav dětí neumožňuje kontakt s otcem.** Jednou ze základních složek rodičovské odpovědnosti je nepochybně osobní péče o děti. Právo vychovávat děti a trávit s nimi čas je základním atributem rodičovství. Role rodiče, který s dětmi po rozvodu manželství nežije, se nemá, dle mého názoru, zúžit na volnočasové aktivity. Matka i otec nadále zůstávají pro děti hlavně rodiči, proto by (v šetřeném případě otec) měl mít možnost v mezích rozhodnutí soudu spolupodílet se na péči o své děti na rovnoprávném základě s matkou. Toto právo je velmi široké, jak garantuje Listina základních práv a svobod i zákonná ustanovení, nicméně není samozřejmě bezbřehé. Korektivem je vždy nejlepší zájem dítěte. Je tedy nepochybné, že v životě dětí nastanou situace, kdy není v jejich zájmu, aby je matka převážela ke styku s otcem dle soudního rozsudku, ale považuji za zásadní zkusit vyjednat s rodiči, jak v takových situacích postupovat. **Prosté sdělení, že záleží na uvážení matky, zda děti ke styku přiveze, a otec má možnost podat návrh na výkon rozhodnutí, považuji za nedostatečné.** Jakkoli jsem si vědoma náročnosti práce s rodiči, spatřuji velký prostor pro OSPOD dojednat s rodiči možnosti postupu v takových situacích. Jako možné řešení se jeví zejména definovat, jaká onemocnění obecně nejsou překážkou styku otce s dětmi (např. běžné nachlazení), kdy je naopak nevhodné děti převážet (teplota, infekční onemocnění), jak tento stav dětí objektivizovat (lékařská zpráva, telefonická konzultace u lékaře), zda umožnit otcí v takových situacích například dětem zatelefonovat nebo se dohodnout s matkou na náhradním termínu styku. **Považuji za důležité doplnit, že jsem si vědoma, že se jedná o konfliktní téma, které mezi rodiči bude budit velké emoce, ale věřím, že oba rodiče prokážou vhodnou míru tolerance k druhému rodiči a budou se respektovat ve svých rodičovských rolích.** Jsem

přesvědčena, že stanovení pravidel pro obdobné situace předem (byť není možné postihnout všechny varianty) zmírní konflikty do budoucna.

D. Závěry

Městský úřad Benešov v šetřeném případě pochybil tím, že s oběma rodiči neprobral otcovy návrhy, jak vést své děti k víře a nevedl rodiče k dohodě o podstatných otázkách souvisejících s vírou (křest včetně přípravy na něj, docházka dětí do kostela apod.). Jsem přesvědčena, že OSPOD měl spolu s rodiči hledat formu, která bude v maximální možné míře odpovídat zájmům dětí.

Zprávu zasílám starostovi města Benešov a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřil ke zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž stěžovateli.

Brno 8. srpna 2016

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)